

Δημιουργώντας μία ψηφιακή ιστορική έκθεση: Η περίπτωση του Soweto

<https://soweto-uprising.weebly.com/>

Εμμανουήλ Ανεβλαβής

BSc Μουσειολογίας, MSc student Ψηφιακού Πολιτισμού, Πανεπιστήμιο Πειραιά
emanolios@hotmail.com

Βασιλική Ανεβλαβή

Αρχαιολόγος, MSc, BA, PhD student University of Salzburg, Austrian Archaeological Institute/Austrian Academy of Sciences
vasilo-an@hotmail.com

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια, τα μουσεία ανά τον κόσμο προσελκύουν ολοένα και περισσότερο επισκέπτες με τη χρήση διαδικτυακών παρουσιάσεων και εκθέσεων. Με τη δημιουργία ψηφιακών εκθέσεων παρουσιάζεται και αναδύεται το έργο του κάθε φορέα και γίνεται ανοιχτή πρόσβαση σε όλους τους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα φυσικής παρουσίας. Στα πλαίσια της νέας αυτής ηλεκτρονικής αναπτυξιακής τακτικής και πραγματικότητας, δημιουργήθηκε η παρούσα ηλεκτρονική ιστορική έκθεση με τη μορφή ιστοσελίδας. Η ψηφιακή έκθεση του Soweto εξιστορεί τα γεγονότα που συνέβησαν στη χώρα της Νοτίου Αφρικής από την αρχή της εφαρμογής του καθεστώτος Apartheid, την εξέγερση του Soweto μέχρι και την κατάργησή του. Στόχος της έκθεσης είναι η ανάδειξη και ενημέρωση του κοινού στο συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο δυστυχώς δεν είναι ευρέως γνωστό, τονίζοντας τη σημαντικότητα της εκπαίδευσης και της ελευθερίας για όλους τους ανθρώπους.

Λέξεις-κλειδιά: Soweto-Uprising, Apartheid, Ψηφιακή έκθεση, Mandela, Νότιος Αφρική, Νέες τεχνολογίες.

1. Εισαγωγή

Οι τελευταίες δεκαετίες κατακλύζονται από την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας. Τα μουσεία, αποτελώντας ένα σημαντικό μέρος της κοινωνίας, επιδιώκουν την ένταξη των νέων τεχνολογιών στη λειτουργία τους, με στόχο την καλύτερη επαφή με το κοινό. Οι τεχνολογίες αυτές σχετίζονται με τη συντήρηση των εκθεμάτων, την επικοινωνία με το κοινό, τους εκθεσιακούς χώρους κ.ά.

Η ανάπτυξη των τεχνολογιών οδήγησε στη μεγαλύτερη και ταχύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες. Τα μουσεία και πολιτιστικοί φορείς, από τη μεριά τους, μεθοδεύουν όλες τις πληροφορίες τους με τη δημιουργία νέων τρόπων, μεθόδων και πρακτικών προσέγγισης διαφορετικών ομάδων κοινού, εκμεταλλευόμενοι τον όγκο πληροφοριών που βρίσκεται στις μόνιμες εκθέσεις, αποθήκες, αλλά και άυλες ιστορικές πτυχές. Τα περισσότερα μουσεία παγκοσμίως διαθέτουν ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενημερώνοντας διαρκώς το κοινό τους για νέες δράσεις και προσέλκυση περισσότερου κοινού. Η σύγχρονη πρακτική των ψηφιακών εκθέσεων αποτελεί, τα τελευταία χρόνια, αναπόσπαστο κομμάτι πολλών μουσείων και συλλογών, κάνοντας χρήση εκθεσιακών κειμένων, φωτογραφιών καθώς και συνοδευτικού υλικού στο διαδίκτυο.

Η εκτόξευση της πρακτικής των ψηφιακών εκθέσεων αφοπλίστηκε με την πανδημία COVID-19, η οποία έφερε το κλείσιμο των μουσείων για αρκετό χρονικό διάστημα. Μία πλατφόρμα, η οποία μεσολάβησε στην αύξηση των ψηφιακών εκθέσεων, είναι η Google Arts & Culture. Η πλατφόρμα αυτή σε συνεργασία με πολιτιστικά ιδρύματα και καλλιτέχνες σε όλο

τον κόσμο, προβάλλει, μεταφέρει την τέχνη και τον πολιτισμό του κόσμου στο διαδίκτυο, μετατρέποντας τις πληροφορίες προσβάσιμες από οποιονδήποτε και οπουδήποτε. Υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες εκθέσεων, όπως, για παράδειγμα, εκθέσεις καλλιτεχνών, ιστορικών γεγονότων, ιστορικές προσωπικότητες κ.ά. Οι εκθέσεις συχνά περιλαμβάνουν εκθεσιακά κείμενα, φωτογραφίες, συλλογές, βίντεο κ.ά.

2. Μελέτη Περίπτωσης: Soweto-uprising

Η εξέγερση του Soweto συγκλόνισε όλη τη δημοκρατική ανθρωπότητα, λόγω του μεγάλου αριθμού των θυμάτων, αλλά και γιατί αποκάλυψε το αποτρόπαιο πρόσωπο του καθεστώτος των φυλετικών διακρίσεων (Forsee, 2019). Η ψηφιακή έκθεση, «**APARTHEID - SOWETO UPRISING**» (Εικόνα 1.), η οποία αναπτύχθηκε στα πλαίσια εκπόνησης εργασίας του μαθήματος του μεταπτυχιακού προγράμματος Ψηφιακός Πολιτισμός, του Πανεπιστημίου Πειραιά, έχει ιστορικό χαρακτήρα και παρουσιάζεται με τη μορφή ιστοσελίδας. Η έκθεση αφορά γεγονότα, τα οποία συνέβησαν στη χώρα της Νοτίου Αφρικής τον 20^ο αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, καταγράφονται πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς του Apartheid και με την εξέγερση του Soweto στις 16 Ιουνίου του 1976. Το καθεστώς Apartheid αποτέλεσε ένα κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, νομικό σύστημα, το οποίο έχει ως σκοπό τον διαχωρισμό των φυλών καθώς και την ενίσχυση της πολιτικής δύναμης και του οικονομικού ελέγχου της λευκής μειονότητας (Biko, 2002). Το καθεστώς αυτό τέθηκε σε εφαρμογή στη χώρα της Νοτίου Αφρικής από το 1948, μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του '90 (Welsh, 2009).

Τα γεγονότα της συγκεκριμένης εκθέσεις διδάσκουν στους επισκέπτες την ιστορία μιας νεολαίας, η οποία αγωνίστηκε στο παρελθόν για μία καλύτερη εκπαίδευση και ζωή. Στην παρούσα ιστορική ψηφιακή έκθεση καταγράφονται πληροφορίες από την αρχική εφαρμογή του καθεστώτος μέχρι και την κατάργησή του το 1994. Καταγράφονται σημαντικά γεγονότα, τα οποία έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του. Ένα από αυτά αποτέλεσε η εξέγερση του Soweto, η οποία πραγματοποιήθηκε από έγχρωμους μαθητές και προκάλεσε αντιδράσεις παγκοσμίως. Ακόμη, παρουσιάζονται πληροφορίες για μία από τις κεντρικές μορφές κατά του Apartheid που με τις ενέργειές του άλλαξε την ιστορία ολόκληρης της χώρας, του Nelson Mandela.

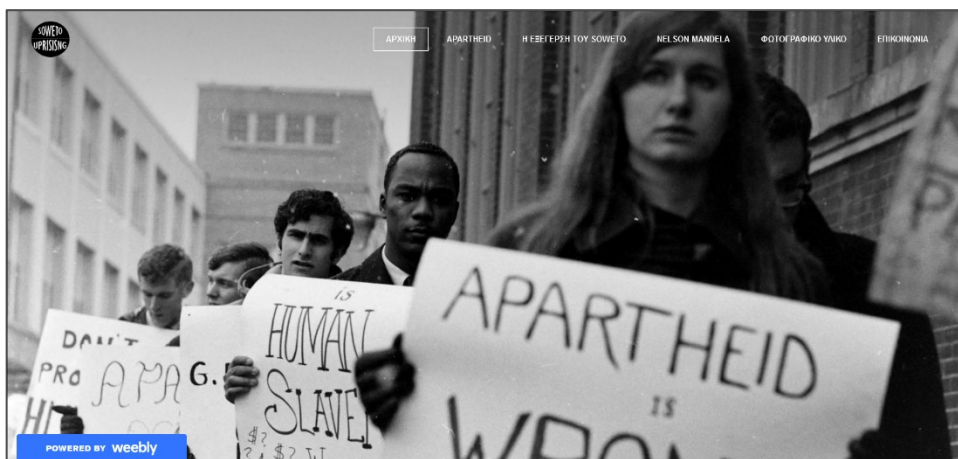
3. Τρόπος Δόμησης Ιστοσελίδας

Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται και παρουσιάζεται ο ιστότοπος της έκθεσης είναι το website builder Weebly. Τα γεγονότα παρουσιάζονται με χρονολογική σειρά στις αντίστοιχες θεματικές. Στην ΑΡΧΙΚΗ σελίδα βρίσκονται γενικές πληροφορίες για το περιεχόμενο και τις θεματικές ενότητες. Υπάρχει ένα timeline, στο οποίο καταγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα της ιστορίας του Apartheid καθώς, επίσης, ένας χάρτης της Νοτίου Αφρικής. Στο κάτω μέρος της σελίδας συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία του ΠΜΣ, ο τίτλος του μαθήματος και πληροφορίες για τα στοιχεία του συντελεστή, καθώς και ένα κουμπί ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, το οποίο παραπέμπει στη σχετική ενότητα.

Ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί σε έξι διαφορετικές ενότητες. Μετά την αρχική σελίδα, ακολουθεί η ενότητα APARTHEID με τέσσερις υποκατηγορίες. Στην πρώτη υποκατηγορία, Η ΑΡΧΗ, παρουσιάζεται η αρχή της εφαρμογής του καθεστώτος με σχετικές ιστορικές πληροφορίες και εικόνες, καθώς και νόμους σχετικά με το Apartheid. Η επόμενη επιλογή, AFRICAN NATIONAL CONGRESS (ANC), αφορά τη χρονική συνέχεια του Apartheid με την περιγραφή σημαντικών γεγονότων (Cherry, 2011). Ένα από αυτά αποτελεί η αιματηρή διαδήλωση «Sharpeville Massacre» (Lodge, 2011). Η συγκεκριμένη διαδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Sharpeville, μία πόλη λίγο έξω από το Johannesburg. Η διαδήλωση

διοργανώθηκε από την Pan Africanist Congress of Azania (PAC), η οποία δημιουργήθηκε το 1959, ήταν ένα πολιτικό κίνημα στο οποίο τα μέλη ανήκαν στην ANC αλλά είχαν αντιπαράθεσις ως προς τις κατευθύνσεις όπου ακολουθούσαν. Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζεται ΤΟ ΤΕΛΟΣ εφαρμογής του Apartheid και γεγονότα που σχετίζονται με αυτό (Glanvill, 2011). Η τελευταία ενότητα αφορά το ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ της Νοτίου Αφρικής. Δίνονται πληροφορίες για το προγενέστερο εκπαιδευτικό σύστημα (πριν το Apartheid), αλλά και το νέο εκπαιδευτικό σύστημα Bantu, το οποίο αποτέλεσε σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της ιστορίας του Apartheid και στον αγώνα εναντίον του (Grant, 2011).

Η επόμενη ενότητα αφορά την ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ SOWETO με δύο υποκατηγορίες. Η πρώτη υποκατηγορία, Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ, περιλαμβάνει πληροφορίες για την ιστορία της εξέγερσης. Η αφορμή δόθηκε όταν η κυβέρνηση της χώρας, το 1974, επέβαλε στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα Bantu ως βασική γλώσσα στα σχολεία της χώρας τα Αγγλικά και τα Afrikaans αντί για τη μητρική γλώσσα (τα Afrikaans αποτελούν μία γλώσσα με γερμανικά στοιχεία, όπου αναπτύχθηκε από Ολλανδούς τον 17ο αιώνα και μεταδόθηκε μέσω των αποικιοκρατιών). Στις 16 Ιουνίου 1976, μαθητές από σχολεία του Soweto ξεκίνησαν μία πορεία διαδήλωσης εναντίον των Afrikaans και του Apartheid, η οποία οδήγησε σε διαδηλώσεις και εξεγέρσεις στην υπόλοιπη χώρα. Η εξέγερση του Soweto κράτησε 3 μέρες και εκτιμάται ότι έχασαν τη ζωή τους 200 με 700 άτομα, κυρίως μαθητές, καθώς υπήρξαν και 4000 τραυματίες (Forsee, 2019). Για την ενότητα αυτή δημιουργήθηκε ένα βίντεο, με τη χρήση video editor και παρουσιάζει μία σύνοψη του καθεστώτος του Apartheid και της εξέγερσης του Soweto, με φωτογραφίες και οπτικά αποσπάσματα της εποχής, ένα μικρό απόσπασμα με τη μορφή animation για τα γεγονότα του Soweto, καθώς και μία ομιλία του Nelson Mandela, συνοδευόμενο με μουσική υπόκρουση. Το βίντεο έγινε upload στην πλατφόρμα Vimeo.

Εικόνα 1. Αρχική σελίδα Ιστοσελίδας

Στη δεύτερη ενότητα της κατηγορίας αυτής, με το όνομα ΗΧΗΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ παρουσιάζει ένα ηχητικό αφιέρωμα, το οποίο δημιουργήθηκε στα πλαίσια συμπλήρωσής τριάντα χρόνων από την εξέγερση του Soweto, το 2006, από το National Public Radio (NPR) των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Το αφιέρωμα αυτό περιλαμβάνει ηχητικά αποσπάσματα της εποχής με κυβερνητικές ανακοινώσεις, καθώς και συνεντεύξεις από άτομα τα οποία συμμετείχαν στην εξέγερση του Soweto.

Ακολουθεί η ενότητα NELSON MANDELA με δύο υποκατηγορίες. Στην πρώτη υποκατηγορία, Η ΖΩΗ ΤΟΥ MANDELA, υπάρχει ένα χρονοδιάγραμμα της ζωής του Nelson Mandela, στο οποίο καταγράφονται ημερομηνίες αξιοσημείωτων γεγονότων της ζωής του. Η

δεύτερη υποκατηγορία περιλαμβάνει ηχητικό υλικό για τη ζωή του. Στα πλαίσια συμπλήρωσής 10 χρόνων από τις εκλογές του 1994 στη Νότιο Αφρική, το 2004, το National Public Radio (NPR) παρουσιάζει μία σχετική ηχητική αφήγηση. Η συγκεκριμένη αφήγηση απαρτίζεται από 5 διαφορετικά μέρη, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες από την αρχή της επιβολής του Apartheid μέχρι και την εποχή διάλυσής του. Το πρώτο μέρος με τίτλο The Birth of Apartheid (1944-1960), το οποίο περιλαμβάνει πληροφορίες με τα πρώτα επαγγελματικά βήματα του Nelson Mandela, καθώς και την επιβολή του Apartheid. Το δεύτερο μέρος, The Underground Movement (1960-1964), αναφέρεται στην απαγόρευση του African National Congress και την καταδίκη του Mandela σε ισόβια κάθειρξη. Στο τρίτο μέρος, Robben Island (1964-1976) γίνεται αναφορά στις συνθήκες που επικρατούσαν στη φυλακή αλλά και την κατάσταση που επικρατούσε στη χώρα. Επίσης, παρουσιάζεται η εξέγερση του Soweto με ηχητικά ντοκουμέντα της εποχής και το πώς αυτή η διαδήλωση πυροδότησε μία νέα γενιά του ακτιβισμού. Ακολουθεί το τέταρτο μέρος, State of Emergency (1976-1990), στο οποίο περιγράφεται η δύσκολη κατάσταση στην οποία βρισκόταν η χώρα, με διαμάχες μεταξύ διαδηλωτών και της κυβέρνησης. Παρουσιάζεται η απελευθέρωση του Mandela μετά από 27 χρόνια φυλάκισης. Στο πέμπτο και τελευταίο μέρος του αφιερώματος, Democracy (1990-1994), περιγράφονται οι προσπάθειες και τα γεγονότα που πραγματοποιήθηκαν στον δρόμο προς τη δημοκρατία.

Στη συνέχεια, υπάρχει η κατηγορία ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ, περιλαμβάνοντας φωτογραφίες από τα προαναφερθέντα γεγονότα. Για την καλύτερη απόδοση και παρουσίαση των φωτογραφιών τοποθετήθηκε η μορφή slideshow και χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Adobe Photoshop για μερική επεξεργασία.

Η τελευταία ενότητα αφορά την ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει μία φόρμα επικοινωνίας, η οποία αποστέλλεται στον συντελεστή της ιστοσελίδας. Υπάρχει ένα αρχείο με τη βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της συγκεκριμένης έκθεσης. Επιπλέον, καταγράφονται πρακτικές πληροφορίες για το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, τρόποι επικοινωνίας, η ιστοσελίδα, η τοποθεσία καθώς και πληροφορίες για το ΠΜΣ «Ψηφιακός Πολιτισμός, Έξυπνες Πόλεις, IoT και Προηγμένες Ψηφιακές Τεχνολογίες». Σε όλες τις ενότητες και τις υποενότητες της ιστοσελίδας υπάρχουν φωτογραφίες, συνοδεύοντας τα κείμενα της ψηφιακής έκθεσης.

4. Το εκπαιδευτικό σύστημα

Πριν την επιβολή του Apartheid υπήρχε από παλαιότερα πρόβλημα στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας. Η εκπαίδευση για τους λευκούς μαθητές ήταν οργανωμένη, δωρεάν και υποχρεωτική, αντιθέτως η εκπαίδευση για τους μη λευκούς παραμερίστηκε. Δεν υπήρχε οικονομική ενίσχυση με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν αρκετές εγκαταστάσεις και προσωπικό.

Το εκπαιδευτικό σύστημα Bantu ψηφίστηκε το 1953 και ήρθε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 1954. Από το 1948, όπου επιβλήθηκε το καθεστώς του Apartheid, επισημοποιήθηκε και ο διαχωρισμός των σχολείων λευκών και μη λευκών μαθητών. Από την αρχή, η συγκεκριμένη κυβέρνηση ήθελε να αλλάξει το ήδη υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα και να προσαρμοστεί στις τοποθεσίες του κάθε σχολείου καθώς και στις ανάγκες των διαφορετικών φυλών. Το σύστημα υποχρέωνε τους μαθητές να έχουν πρόσβαση σε δημόσια σχολεία και τα μαθήματα σχετίζονταν με το κίνημα (για τα κορίτσια), χειροτεχνία, φύτευση, τα μαθηματικά, θρησκευτικά κ.ά. (Forsee, 2019).

Σκοπός ήταν η κατάλληλη προετοιμασία των μαθητών για χειρωνακτική εργασία. Ενώ ο πραγματικός σκοπός ήταν η εμφύτευση της ιδέας ότι οι λευκοί κάτοικοι της χώρας είναι

ανώτεροι από όλους τους άλλους κατοίκους. Οι μη λευκοί μαθητές απαγορευόταν να σπουδάσουν σε κάποιο πανεπιστήμιο της χώρας, ενώ, τις περισσότερες φορές, οι καθηγητές δεν απαιτούσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις διδασκαλίας. Δεν υπήρχε σχεδόν καθόλου κρατική οικονομική ενίσχυση προς την έγχρωμη εκπαίδευση και στα πρώτα δέκα χρόνια εφαρμογής του συστήματος δεν χτίστηκε καμία καινούργια σχολική εγκατάσταση. Τη δεκαετία του '70, στη χώρα, εμφανίστηκε η ανάγκη για καλύτερο εκπαιδευμένο εργατικό προσωπικό. Για αυτό τον σκοπό κατασκευάστηκαν καινούργια σχολεία με περισσότερους εισερχόμενους μαθητές. Το γεγονός αυτό ωφέλησε κάποιους από τους μαθητές να προχωρήσουν και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Το 1969 δημιουργήθηκε το South African Students Organization (SASO). Το σύστημα αυτό αντικαταστάθηκε το 1979 μετά τα γεγονότα στο Soweto (Welsh, 2009).

Ο H.F Verwoerd, σχεδιαστής του εκπαιδευτικού συστήματος Bantu, υποστήριξε: “There is no place for [the African] in the European community above the level of certain forms of labour. It is of no avail for him to receive a training which has as its aim, absorption in the European community.” *Δεν υπάρχει θέση για [τους Αφρικανούς] στην ευρωπαϊκή κοινότητα πάνω από το επίπεδο ορισμένων μορφών εργασίας. Δεν ωφελεί να λάβει μια εκπαίδευση που έχει ως στόχο την απορρόφηση στην ευρωπαϊκή κοινότητα.*

5. Ιστορικές πληροφορίες - Soweto - Uprising

Στις 16 Ιουνίου, οργανώθηκε μία πορεία διαμαρτυρίας στην οποία συμμετείχαν με 10000 μαθητές εναντίον της απόφασης της κυβέρνησης για επιβολή των Afrikaans ως βασική γλώσσα στα σχολεία. Η πορεία οργανώθηκε από τον South African Students Organisation (SASO) με τη βοήθεια του Black Consciousness Movement (BCM). Οι πληροφορίες που αντλήθηκαν από εκείνη την ημέρα είναι από αυτόπτες μάρτυρες, από δημοσιογράφους καθώς και από τις αναφορές της αστυνομίας (Welsh, 2009).

Η πορεία ξεκίνησε το πρωί και στο σημείο συνάντησης κατέφτασαν δεκάδες χιλιάδες έγχρωμοι μαθητές από όλα τα σχολεία του Soweto, ενώ στο ίδιο σημείο λίγο αργότερα έφτασε και η αστυνομία. Υπάρχουν αναφορές και από την πλευρά της αστυνομίας αλλά και από την πλευρά αυτόπτων μαρτύρων για το πώς ξεκίνησαν τα επεισόδια. Το αποτέλεσμα είναι ότι η αστυνομία ξεκίνησε να πυροβολεί προς τους μαθητές με το πρώτο θύμα τον 13χρονο μαθητή, Hector Pieterse. Στο συγκεκριμένο σημείο υπήρξε ένας φωτορεπόρτερ, ο Sam Nzima, για την εφημερίδα «The World», ο οποίος τράβηξε τη φωτογραφία, που αποτέλεσε σύμβολο για το Soweto Uprising (Forsee, 2019).

Οι πυροβολισμοί συνεχίστηκαν με αποτέλεσμα να υπάρξουν κι άλλα θύματα. Λίγο αργότερα, αφού οι μαθητές ξέφυγαν σε διάφορες κατευθύνσεις, η κατάσταση ξεκίνησε να εκτροχιάζεται. Ο θυμός κυριάρχησε τους μαθητές και ξεκίνησαν να βανδαλίζουν καταστήματα, αμάξια και οχήματα της αστυνομίας. Έβγαλαν έναν αστυνομικό από το όχημα του και τον ξυλοκόπησαν μέχρι θανάτου. Σε κοντινό σημείο από το αρχικό σημείο συνάντησης, οι πυροβολισμοί της αστυνομίας συνεχίστηκαν και ο αριθμός των θυμάτων συνέχισε να μεγαλώνει. Τα επεισόδια συνεχίστηκαν μέχρι αργά το βράδυ, ενώ η κυβέρνηση υποστήριξε ότι αυτή η διαδήλωση και οι βανδαλισμοί που ακολούθησαν είχαν σκοπό να «πολεμήσουν την κυβέρνηση». Για την ημέρα, 16 Ιουνίου, υπάρχουν διάφορες αναφορές, οι οποίες κατέγραψαν 23 νεκρούς κι άλλες περίπου στους 200 (Welsh, 2009).

Τα γεγονότα της προηγούμενης μέρας προκάλεσαν μεγαλύτερες αντιδράσεις. Στις 17 Ιουνίου, πραγματοποιήθηκαν κι άλλες πορείες διαμαρτυρίας, όπου συμμετείχαν μαθητές και εργάτες. Ακόμη, σε άλλη περιοχή πραγματοποιήθηκε πορεία από λευκούς μαθητές ενάντια στη δολοφονία μαθητών, όπου συμμετείχαν και έγχρωμοι εργάτες. Ο αριθμός της

αστυνόμησης μεγάλωσε, καθώς και στρατιωτικές δυνάμεις ήταν σε εγρήγορση. Τα επεισόδια δεν άργησαν να ξεκινήσουν. Τα άτομα τα οποία συμμετείχαν στην πορεία κατέστρεψαν λεωφορεία, κτήρια, έκαψαν σχολεία και η αστυνομία ξεκίνησε τα πυρά. Ο αριθμός των θυμάτων ήταν μεγαλύτερος από την 16η Ιουνίου. Δεν είναι ακριβής ο πραγματικός αριθμός (Forsee, 2019).

Τα επεισόδια συνεχίστηκαν για τρίτη μέρα. Η αστυνομία συνέχισε να κάνει χρήση πυρών και οι πολίτες, κυρίως μαθητές, επιτίθονταν με πέτρες. Καταστήματα, κτήρια και αυτοκίνητα καταστράφηκαν, ενώ επεισόδια πραγματοποιήθηκαν και σε άλλες κοντινές πόλεις με παρόμοια εξέλιξη. Για τρίτη μέρα υπήρξαν θύματα. Δεν είναι ακριβής ο πραγματικός αριθμός (Welsh, 2009).

Η εξέγερση του Soweto κράτησε 3 μέρες. Εκτιμάται ότι έχασαν τη ζωή τους 200 με 700 άτομα, κυρίως μαθητές, καθώς υπήρξαν και 4000 τραυματίες. Η εφημερίδα «The World» είχε σχέσεις με μεγάλα ειδησιογραφικά πρακτορεία παγκοσμίως και, την επόμενη μέρα, η φωτογραφία σύμβολο του νεκρού μαθητή, Hector Pieterse, εμφανίστηκε σε όλον τον κόσμο. Οι αντιδράσεις προς την κυβέρνηση ήταν μεγάλες κι αυτό οδήγησε σε μεγαλύτερη πολιτική και οικονομική κρίση. Στις 19 Ιουνίου, το Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών καταδίκασε τα επεισόδια. Ακολούθησαν κι άλλα επεισόδια τους επόμενους μήνες με αφορμή τα γεγονότα του Soweto. Η αστυνομία, έναν χρόνο μετά, σκότωσε Steve Biko, αρχηγό της πολιτικής παράταξης Black Consciousness Movement, η οποία είχε στηρίξει τους μαθητές κατά τη διάρκεια των επεισοδίων. Αιματηρά επεισόδια συνεχίστηκαν και τη δεκαετία του '80 μέχρι την κατάργηση του καθεστώτος Apartheid. Η 16η Ιουνίου σηματοδοτεί τον εορτασμό της National Youth Day στη Νότια Αφρική (Forsee, 2019).

Στην πρώτη του ομιλία μετά την απελευθέρωση (1990), ο Mandela ανέφερε ότι θα συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις για την αποκατάσταση της ελευθερίας, καθώς και ότι ο αγώνας εναντίον του Apartheid δεν θα σταματήσει μέχρι να καταργηθεί. Το 1994, έπειτα από δεκαετίες, το καθεστώς του Apartheid καταρρίφθηκε. Στις 10 Μαΐου του 1994, ο Nelson Mandela ανακηρύχθηκε ο πρώτος έγχρωμος πρωθυπουργός της χώρας. Παρά τις σφοδρές πιέσεις που δέχτηκε για να εκδικηθεί τους λευκούς, ο Mandela αφιέρωσε το υπόλοιπο της ζωής του στο να προάγει την ειρήνη, την ελευθερία και την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων (Welsh, 2009).

6. Περιγραφή – Τεχνικά Μέρη

Το website builder Weebly αποτελεί ένα εργαλείο φιλικό προς το χρήστη για δημιουργία ιστότοπου χωρίς την απαραίτητη γνώση κώδικα HTML ή CSS. Δίνεται η δυνατότητα στον χρήστη μέσω drag and drop να τοποθετήσει τα στοιχεία απευθείας στην ιστοσελίδα, ενώ, παράλληλα, δίνεται η επιλογή χρήσης κώδικα σε όποιον επιθυμεί. Για την απλή χρήση του Weebly δεν απαιτείται χρηματικό ποσό. Το κοστολόγιο αλλάζει ανάλογα με τις ανάγκες του χρήστη. Επιπλέον, το συγκεκριμένο web builder παρέχει άμεση εξυπηρέτηση σε περίπτωση τεχνικού προβλήματος μέσω τηλεφώνου ή αποστολής email.

Πιο συγκεκριμένα, για να ξεκινήσει ένας χρήστης τη δημιουργία ενός ιστότοπου χρειάζεται να κάνει εγγραφή και να φτιάξει έναν λογαριασμό. Στη συνέχεια, ακολουθεί η επιλογή του είδους της, για παράδειγμα, ένα blog, μια ιστοσελίδα πώλησης προϊόντων. Όταν ο χρήστης επιλέξει το είδος του ιστότοπου, ακολουθεί η επιλογή θέματος για την όψη και τη λειτουργικότητά του. Στο Weebly υπάρχει μεγάλη ποικιλία θεμάτων, ανάλογα με το ύφος, τη θεματική, τα χρώματα. Τα θέματα αυτά είναι αρκετά ευέλικτα και επεξεργάσιμα, μπορεί, ωστόσο, να προσθέσει κι άλλα σχέδια από άλλους παρόχους. Έπειτα, ξεκινάει η διαδικασία

δημιουργίας των θεματικών, οι οποίες υπάρχουν στην ιστοσελίδα και η εισαγωγή των δεδομένων.

7. Επίλογος

Η συγκεκριμένη ψηφιακή έκθεση συμπεριλαμβάνει εκθεσιακά κείμενα, 58 συνοδευτικές φωτογραφίες καθώς και 7 ηχητικά αρχεία (6 ηχητικά αφιερώματα και 1 μουσικό κομμάτι που συνοδεύει το βίντεο). Η έκθεση αυτή αποτελεί μία υπενθύμιση της σπουδαιότητας του δικαιώματος της εκπαίδευσης και της ελεύθερης βούλησης, χωρίς χρωματικούς ή οποιοδήποτε άλλου είδους φραγμούς. Η εξέγερση του Soweto σηματοδότησε μια νέα εποχή αφύπνισης της πολιτικής συνείδησης της μαύρης πλειοψηφίας. Σήμερα, μετά από την αποκατάσταση ενός στοιχειώδους κράτους δικαίου και ισοπολιτείας, στο οποίο θεωρητικά δεν υπάρχουν πλέον φυλετικές διακρίσεις, η χώρα παραμένει διαιρεμένη, με βαθιές ανισότητες.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Biko, S. (1972). *Black Consciousness and the Quest for a True Humanity*. South Africa: Christian Institute Trustees.
- Biko, S. (2002). *I Write What I Like: Selected Writings*. Chicago: University of Chicago Press.
- Cherry, J. (2011). *Spear of the Nation: Umkhonto WeSizwe: South Africa's Liberation Army, 1960s–1990s*. USA: Ohio University Press.
- Forsee, J. (2019). *Genocide Masquerading: The Politics of the Sharpeville Massacre and Soweto Uprising*. Georgia: Georgia Southern University.
- Glanvill, S. (2011). *Analysing the construction of South African youth in historical-related images and texts around the time of 16 June 2011*. South Africa: School of Education University of the Witwatersrand.
- Grant, N. (2017). *Winning Our Freedom Together: African Americans and Apartheid, 1945–1960*. USA: University of North Carolina Press.
- Lodge, T. (2011). *Sharpeville: An Apartheid Massacre and its Consequences*. New York: Oxford University Press.
- Welsh, D. (2009). *The Rise and Fall of Apartheid*. Jeppestown: Jonathan Ball Publishers.

Διαδικτυακές πηγές

Ανακτήθηκε από: <https://disa.ukzn.ac.za/>

Ανακτήθηκε από: <https://www.npr.org/>

Ανακτήθηκε από: <https://artsandculture.google.com/partner/natural-history-museum-vienna>

Ανακτήθηκε από: <https://www.nytimes.com/1976/06/28/archives/witnesses-tell-what-they-saw-when-riots-came-to-soweto.html>

Ανακτήθηκε από: <https://www.sahistory.org.za/>

Ανακτήθηκε από: https://time.com/4365138/soweto-anniversary-photograph/?fbclid=IwAR31dpWsx2jGiTjcH2LiV4nCfqhNnSjxX5o6y7n_RZ5Ahm_VKlmAX2SLzcQ